

Ἐπέτειοι...

Μικρά Ιστορικά γιά τὸ Ναὸ τοῦ Ἀγίου Νικολάου Χαλκίδος

Τὸ παρακάτω σημείωμα, πὺν δὲ γνωρίζω ἂν εἶναι γνωστὸ στοὺς Χαλκιδεῖς, οἱ ὁποῖοι κατ' αὐτὰς ἐτοιμαζονται νὰ πανηγυρίσουν τῶν θαλασσῶν τὸν Ἅγιο, εἶναι ἓνα ἀθησαύριστο τεκμήριο πὺν ἀθόρυβα ἔρχεται νὰ θυμίσει παλιές ἐόρτιες στιγμές, σχετικές μὲ τὴν ἱστορία τοῦ ναοῦ αὐτοῦ, δηλαδή τοῦ Ἀγίου Νικολάου.

Γραμμένο πρὶν ἀπὸ 120 χρόνια τὸ δημοσίευμα αὐτὸ στὴν ἀρχαιότερα ἐφημερίδα τῆς Εὐβοίας «ΕΥΡΙΠΟΣ», ἀνοίγει μιὰ θύρα στὸ χθὲς καὶ προβάλλει τὸ μεγαλεῖο μιᾶς πτυχῆς τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας.

Παραθέτω στὴ συνέχεια τὸ δημοσίευμα ὅπως εἶναι στὸ πρωτότυπο, πιστεύοντας, ἔτσι ὥστε νὰ συνδράμει στὴν ἔρευνα τῆς ἱστορικῆς διαδρομῆς τοῦ περικαλλοῦς αὐτοῦ ναοῦ καὶ ὄχι μόνο.

Σημειώνω επίσης ότι στην ἐν λόγω ἐφημερίδα ὑπάρχουν καὶ ἄλλα δημοσιεύματα ποὺ ἀφοροῦν τὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ὅπως π. χ Καταλόγους δωρητῶν, Ἀπολογισμούς κ.λ.π.

«Ὁ Ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

Ἐπὶ τέλους ὁ εὐσεβὴς πόθος τῶν Χαλκιδικίων ἐπληρώθη καὶ θεία συνάρσει ὁ ἀνοικοδομηθεὶς μεγαλοπρεπὴς ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐγκαθιζέται ἀπὸ σήμερον ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ ἐορτῇ, ἥτις αὐρίον θὰ τελεσθῇ ἐν αὐτῷ, ἱερουργοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου ἀρχιεπισκόπου κ. Εὐγενίου καὶ παρισταμένου ἀπείρου πλήθους, ἀνυπομόνως ἀναμένοντος τὴν ἡμέραν ταύτην, ἵνα πανηγυρίσῃ τὴν συντέλεσιν ἔργου, ὀφειλομένου πρώτιστα εἰς τὴν γενναιόδωρον εὐλάβειαν τοῦ λαοῦ. Ἔργον τοιοῦτον οὐτ' ἐν Ἀθήναις, οὔτε ἀλλαχοῦ συνετελέσθη ἐν βραχεῖ σχετικῶς χρόνῳ διὰ τῆς συνδρομῆς πάντων σχεδὸν τῶν χριστιανῶν πολιτῶν καὶ μάλιστα τῶν ἐνοριτῶν τοῦ ναοῦ. Διὰ τοῦτο μέγας ὀφείλεται ἔπαινος εἰς πάντας τοὺς παρασχόντας τὴν χρηματικὴν αὐτῶν συνδρομὴν καὶ τοὺς ἐπιτρόπους, εἰς τὴν ἄοκνον τῶν ὁποίων ἐπιμέλειαν ὀφείλεται μέγα μέρος τῆς ἐπιτυχίας. Ἀξίος ἰδιαιτέρας μνείας εἶνε καὶ ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἡμῶν, ὅστις ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀφίκετο, ἐπέδειξε μέγαν ζῆλον, ὑπὲρ τοῦ ἔργου· εἰς τὰς ἐνεργείας δ' αὐτοῦ ὀφείλονται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οἱ τελευταῖοι ἔρανοι.

Πρὸ ἐτῶν, ἀφ' ὅπου ἡ Χαλκὶς ἤρξατο ἀναπτυσσομένη καὶ ὁ Δῆμος πλουτιζόμενος, ἀνεπτύχθη καὶ ἡ ἰδέα τῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ ναοῦ, ὅστις πζαμίον ὄν κατ' ἀρχάς, μετὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν εἶχε ματαποιηθῇ εἰς χριστιανικὸν ναόν, ἀλλ' ἡ ἰδέα ὠρίμασεν ἀπὸ τοῦ 1883,

ὁπότε διωρίσθη τὸ καὶ νῦν ὑφιστάμενον συμβούλιον πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀνοικοδομήσεως. Αἱ ἐργασίαι τοῦ συμβουλίου προσέκοψαν κατ' ἀρχὰς εἰς πολλοὺς σκοπέλους, ἀλλὰ τὰ ἐμπόδια ὑπερνικήθησαν ἐπιτέλους καὶ ἐγένετο τὸ πρῶτον βῆμα διὰ τῆς κατεδαφίσεως τοῦ ἔμπροσθεν μιναρὲ καὶ τοῦ νάρθηκος. Ἐν τούτοις καὶ πάλιν τὸ ἔργον ἐβράδυνε καὶ μόλις τῇ 20^ῃ Μαΐου τοῦ 1880 κατωρθώθη νὰ τεθῇ ὁ θεμέλιος λίθος, μετ' ἀδιάκοπον δ' ἐργασίαν πεσσάρων καὶ ἡμίσεως ἐτῶν ἤχθη τὸ ἔργον εἰς ὃ εὐάρεστον σημεῖον εὐρίσκεται ἤδη.

Τὸ σχέδιον τοῦ ναοῦ, ὡραιότατου ρυθμοῦ, μεγαλοπρεπὲς καὶ ἐπιβάλλον, ἔδωκεν ὁ ἱκανώτατος μηχανικὸς κ. Καμάρας, ὅστις καὶ ἐπεστάτησεν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ οἰκοδομήματος, οὐδεμίαν θελήσας νὰ λάβῃ ἀμοιβὴν ἀρκεσθεῖς δ' εἰς τὴν τιμὴν, ἣν περιποιεῖ αὐτῷ ἀρχιτεκτονικὸν ἔργον, πολλοῦ ἄξιον καὶ διὰ τὴν καλλιτεχνικὴν ἐργασίαν καὶ διὰ τὴν στερεότητα. Ἐπαινος δὲ ὀφείλεται καὶ εἰς τὸν ἐργολάβον κ. Στυλιανὸν Μαργαρίτην, ὅστις ἀφιλοκερδῶς ἀνέλαβε καὶ ἐξετέλεσε τὸ ἔργον στερεὸν καὶ ἀσφαλές, μεταχειρισθεῖς ἀρίστα ὑλικά πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον».

(Ἐφ. ΕΥΡΙΠΟΣ, Σάββατον, 6 Δεκεμβρίου 1894, ἀρ. φ. 1473, σελ. 1-2)

Γιὰ τὴν ἀντιγραφή,

Πρωτοπρεσβ. Κων. Ν. Καλλιανός